

“No convé eternitzar-se en un càrrec”

Sistach ha cedit el relleu com a síndic de Palamós amb l'impacte dels estralls de la recessió econòmica ben present

A partir d'ara se centrarà en la feina al capdavant de Vimar en pro dels discapacitats psíquics

El president de Vimar i fins fa poques setmanes Síndic Municipal de Greuges de Palamós, Jordi Sistach Foto: QUIM PUIG.

Barceloní de naixement, Sistach (1944) es va establir fa quatre dècades a Palamós per exercir de professor d'institut i va ser regidor pel grup del PSC, sempre a l'oposició. El 2005 va ser nomenat primer síndic del municipi, càrrec que ha compaginat els darrers anys amb la presidència de la fundació assistencial Vimar i que acaba d'abandonar.

Si hi hagués més tolerància i educació, segurament els síndics i els jutges no seríem necessaris, però calen mitjancers

Més que un cas concret, el que m'ha impactat com a síndic ha estat aquesta crisi tan crua, que tant de bo no torni

Com porta haver plegat de síndic?

Encara m'hi he d'acostumar; fa poques setmanes. El que més em sorprèn són els onze anys que han passat pel mig gairebé sense adonar-me'n. Però els relleus són necessaris, i més en els temps que corren. Per normalitat democràtica, però també perquè no convé eternitzar-se en un càrrec públic.

Se li ha fet llarg aquest onzè any 'de propina'?

El càrrec es va pensar perquè només es poguessin encadenar dos

mandats quinquennals, de manera que es pogués treballar independentment dels quatre anys de cada mandat. Però per això mateix, com que el relleu s'havia de fer en plena precampanya electoral, vam preferir evitar distorsions i ajornar el debat per substituir-me.

Què li sembla el seu successor, David Sagrera?

Bé. Té molta il·lusió i l'empenta de qui comença en una responsabilitat, que per mi és molt més positiva fins i tot que l'experiència del qui plega. Entre els reptes que ja ha començat a afrontar, hi ha acostar la institució als nous nomenats, que, contràriament al que la gent pensa, no recorren gaire a la sindicatura per posar solució als problemes.

Recordi un cas especialment difícil dels centenars que han passat pel seu despatx.

Als inicis, i també aquests últims anys, hi va haver bons moments. Però sí que recordo el canvi de tendència que vaig anar percebent cap al 2008 i 2009, quan la crisi ja havia sorprès molts veïns. Gent que no podia pagar els rebuts de llum, aigua o gas i intentaven aturar els talls, els qui veïen que perillava el seu sostre perquè sense feina no podien pagar la hipoteca, o fins i tot perquè els seus fills eren els qui eren a l'atur i ells els havien avalat. Més que un cas concret, el que m'ha impactat ha estat aquesta època tan crua, que tant de bo no torni.

Què li sembla l'evolució de la situació?

S'ha de reconèixer la feina d'activisme del teixit social i figures com ara les plataformes d'afectats per les hipoteques (PAH) per denunciar al carrer un problema que, habitualment, es patia en la intimitat per vergonya. Al final, els mateixos bancs s'han adonat que les coses, potser, les haurien d'haver fet d'una altra manera. S'hi van barrejar l'avarícia de les entitats, la ignorància de la gent i la tolerància de les administracions.

Als síndics i els defensors, que sobretot han de vetllar perquè l'administració actuï, els han donat molta feina.

Personalment, crec que el culpable més gran, en aquest cas dels desnonaments, han estat les administracions que tenien les eines per regular, sobretot la de l'Estat. Els ajuntaments, en canvi, han fet esforços per fraccionar pagaments, ajornar deutes i preveure ajuts, però la normativa superior que dicta l'Estat no te la pots saltar. Per exemple, en el cas de Palamós, la crisi ha coincidit amb l'aplicació d'una revisió cadastral que venia de dalt i va fer disparar l'IBI. Plovia sobre mullat.

Però en el pla local quines coses s'han corregit?

En el cas de Palamós, un municipi turístic, la feina també creix els mesos d'estiu. És complicat compaginar l'esbarjo dels turistes o persones amb segones residències amb els veïns que treballen a l'estiu. El dret al descans i el desenvolupament de moltes activitats econòmiques. Tot és positiu, però ha d'encaixar, i, per exemple, els últims anys s'han corregit els horaris d'alguns negocis. També es fa molta feina respecte a les queixes per multes o sancions municipals.

Haver estat anteriorment regidor pesa?

Pot ajudar, perquè un dels problemes que ens trobem sovint és que la gent parla de l'Ajuntament com una maquinària impersonal, i havent-ne format part ha estat més fàcil explicar com funciona. Però de vegades també fa que es pugui semblar un defensor de l'administració. El cert és que molta gent arriba amb la idea contrària, que defensem el ciutadà contra l'administració. I tampoc és això. L'Ajuntament no és l'enemic, i menys en un poble on tots, si fa o no fa, ens coneixem. Però de vegades l'administració no és àgil i una qüestió que depèn de diverses àrees s'encalla en un departament. Alguns expedients, o problemes, requereixen transversalitat, més agilitat, i en aquest sentit crec que la feina del síndic ajuda a fer que trobin la seva via.

Hi ha massa burocràcia?

No ben bé. Hi ha apriorismes: a la banda del ciutadà, que sovint acaba entenent allò que l'enutja quan se li explica bé, i també a la dels funcionaris. Aquell senyor pesat que hi torna amb la mateixa demanda molts cops té dret de ser-ho, perquè normalment tots ho som quan tenim un problema i no ens fan cas. De vegades, hem desenterrat temes vells, en què amb el pas del temps encara és més evident que l'afectat tenia raó, i en què per la inèrcia d'un informe negatiu o de qui sap què, no s'hi havia fet res més.

En consum o serveis que depenen de la Generalitat, s'han coordinat amb el Síndic de Greuges de Catalunya?

Tenim les nostres competències, però qualsevol situació ha estat de la nostra incumbència i l'hem atesa. A Palamós, vam aconseguir unir les oficines del síndic i d'atenció al consumidor, tot i que ho vam deixar de fer. Espero que es pugui recuperar, perquè s'economitzen recursos humans i d'espai. I si s'exhaureixen les vies, sempre queda el recurs de derivar la qüestió al Síndic de Greuges de Catalunya.

En temes de convivència entre particulars, a qui es dona la raó?

L'exercici del càrrec fa obrir els ulls a tota mena de problemes que sovint un no s'imagina, i encara menys a Palamós. Veïns que s'han queixat que el soroll del gall o la pudor de les gallines de la casa del costat els amoïna. O un pagès que denuncia que els ramats de senglars li fan malbé el sembrat. En aquest darrer cas, l'Ajuntament no hi pot fer gran cosa, però en el tema de les gallines s'ha de comprovar què en diuen les ordenances municipals. Aleshores descobreixes que sobretot estan pensades per als gossos. I cal fer un esforç de mediació entre les dues parts. Si hi hagués més tolerància i educació, segurament no caldríem els síndics o els jutges. Però, malauradament, calen mitjancers.

Vostè com hauria intentat resoldre el recent conflicte per les campanes de la catedral de Girona?

[Riu] Com que no és el meu municipi, prefereixo ser diplomàtic i no posar-me en el debat. Puc parlar per mi. Des de casa només sento, i de lluny, el campanar de Sant Antoni de Calonge. I no em molesta, com tampoc ho fan les gallines que tenen els veïns.

Cada any, quan ha presentat la memòria d'actuacions al ple, ha remogut consciències amb problemes socials generals o internacionals. Ho va fer amb l'habitatge, i aquest darrer cop amb el drama dels refugiats sirians...

Sí, i altres cops també vaig reivindicar personatges com Nelson Mandela, després de la seva mort, o la Malala i la seva lluita per l'ensenyament. Amb els refugiats, segurament, no sóc gaire original. Però l'espectacle que cada dia veiem als mitjans de comunicació és lamentable. I el drama el tenim a només tres hores d'avió. Crec que és un debat que s'ha d'afrontar de cara, amb proporcionalitat, i contextualitzar-lo bé perquè tothom en sigui conscient.

Aquests darrers anys ha combinat la sindicatura amb la presidència de Vimar. Ara es podrà centrar més en la feina pels discapacitats intel·lectuals?

Sí, perquè és una missió que requereix hores i constància.

Amb la crisi encara més, suposo.

Les famílies de Vimar han fet un gran esforç des de fa molts anys per anar creant equips professionals i les diferents residències, pisos o centres de dia repartits pel Baix Empordà. Darrere de cada projecte hi pot haver sis o set anys de propostes, visites, informes, insistència. Però més enllà de l'espai i les obres, que des de fora sembla el més car, el que costa més és que la Generalitat es pugui comprometre a aportar els diners que després val mantenir-los funcionant any rere any.

Personal, manteniment, subministres...

La inversió en obres pot equivaldre només a un parell d'annualitats del centre en funcionament.

Doncs déu n'hi do el nombre d'instal·lacions que han aconseguit engegar...

Ho vam tenir més fàcil per avançar perquè al Baix Empordà partíem de zero places assistencials l'any 2000. I calia que ens poséssim al nivell d'altres zones. Ara en gestionem 58 d'acolliment residencial i 30 més d'atenció diürna. I sense ser empresaris, cal tenir en compte també que, a més de les places, hem creat 60 llocs de treball dels que no es poden deslocalitzar.

Són suficients?

No en tenim cap de vacant. Potser és la dada més il·lustrativa. De vegades, la dimensió de la necessitat o la demanda no es veu fins que no comences a prestar el servei. I ja estem treballant per obrir un nou equipament residencial a Platja d'Aro.

Com el tenen?

L'Ajuntament ja ens ha cedit una parcel·la al costat del parc dels Estanys, on hi cap un edifici amb 30 places. En tenim l'avantprojecte, una possible font de finançament per a les obres i estem iniciant les converses amb la nova consellera, que fa poques setmanes que ha pres possessió del càrrec.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 20-03-2016 Pàgina 18

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/951046-Ino-conve-eternitzar-se-en-un-carrecr.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui